

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 33. De cambio tum in genere, tum in particulari, de sicco & de
minuto,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

culum amittendi pensiones, imminet ex ipsarum flatu, quo taneum sunt in rerum potentia, merito iudicari de se minus valere quam positas in actu. In illo autem censu personali de quo loquimur, periculum totum pendet ex personis, ex quibus non pendet valor pensionum soluendarum, quæ debentur tanquam fructus positi in actu. Cuius generis periculum non facere pensiones ipsas minus valere, quam sit tota earum quantitas percipienda, ex eo patet, quod alioqui posset in mutuo accipi aliquid ultra sortem, quandoquidem mutui debitum pendet à mutuatarij, & bonorum ipsius incolumitate exposita passim periculo. Adeoque usura subinde esset licita: quod dici nullo modo potest. Negandum tamen non est, quin ut in aliis censibus, ita & in hoc ratione verisimilis periculi non recipiendæ pensiones, aut non nisi cum difficultate, vel expensis recipiendi, aliisque de causis, minui possit pretium quo talis census emendas est. Immo vero, non nisi cum talium consideratione, tale pretium videtur seruata iustitiæ æquitate, determinari posse.

DE CENSU constituto ad tempus incertum (qui vitalitius ideo dicitur, quod ad vitæ suæ clementis, siue venditis, siue etiam alterius soleat esse) superest monendum iuxta plenius tradita per Medinam in Cod. De acquisitionis per usuram *quest. 14.* pretium ipsius censeri iustum, quando pensionibus percipiendis est proportio iustum, iuxta spem quæ datur, quod census ipse plus, vel minus durabit attentis circumstantiis. Nihil refert vero, quod forte percipiuntur pensiones plures, quam fuerit quantitas pretij, quia cum pauciores quoque percipi poterint, par est periculum pro utroque contrahentium. Ita præter Medinam aperte sentiunt Sotus in 6. *De iust. & iure quest. 5. art. 2. in fine*, pluresque alij quos refert & sequitur Molina in memorato tract. 2. *dispu. 388.* & passim recentiores. Probaturo vero, quia iniustitia non committitur ubi æqualitas seruatur, prout fit in proposito; ubi ille qui plus accepit, fuit in pari periculo minus accipiendæ sique minus accepisset, alterum iniustitiæ minime arguisset. Accedit quod census vitalitius, sit quædam res communis hominum iudicio æstimabilis certo pretio, quod fere semper minus, quam pensiones speratæ statuitur, eo nomine; quod nemo alioqui vellet illum emere, ob maiorem commoditatem pecuniæ præsentis, quam in futurum expectatæ cum multis periculis. Atque de censu ad praxim sufficienter hæc tenus. Si quæ alia addenda viderentur; vel ex illis factis intelligi possunt, vel in praxi sunt adeo periculosa, vt dissuaderi debeant, vel adeo insolita; quod securior & facilius sit visus aliorum, & maxime eorum, *bona ex parte*, de quibus dictum est hæc tenus.

CAPVT XXXIII.

De cambium in genere, tum in particulari de sicco, & de minuo.

SVMARIVM.

- 438 Triplex permutatio. & quæ cambij nomine significetur.
- 439 Quid sit cambium fictum, seu sicum: quidque verum seu reale, & eiusdem varia diuisio.
- 440 Cambium non esse ex natura sua illicitum.
- 441 De lucro quod in eo potest licite accipi.
- 442 Cambium sicum illicitum est ex natura rei.
- 443 Modi quibus tale cambium contingit.
- 444 Vnde iustificetur acceptio lucri ex cambij minuo.
- 445 Quatenus liceat hominibus priuatis ex eo ipso cambio lucrum facere.
- 446 Licetum est lucrum quod campfor facit dando pretium iustum pro moneta quæ non currit.
- 447 Quando liceat campfori pecuniam in maiori valore computare, quam taxata sit: & quando non liceat.
- 448 Id negat Medina licere eo nomine quod moneta sit melioris materie: sed contrarium videtur cum aliis tenendum.
- 449 Solutio rationis Medina.
- 450 Quando liceat economo per cambium pecuniam sibi à domino commissa, facere lucrum.

QVÆSTIO V.

Quia, & quotuplex sit cambium.

CAMBIVM est lucrosa permutatio pecuniæ, pro pecunia. Vbi aduerte triplicem esse per mutationem, vnam rei pro re, vt olei pro frumento, vel vino: quæ proprio nomine carens retinet generale nomē per mutationis: alteram rei pro pecunia, quæ emptio, & venditio dicitur: & tertiam numismatis pro numismate, hæcque dicitur cambium: quod duplex est, vnū gratuitū seu liberale, quo quis gratis mutat numisma pro numismate, de quo non est in præsentia sermo: alterum lucrosū, quale exercent in Repub. illi qui vocantur campfores, ex officio permutantes pecunias pro pecuniis, vt lucrum accipiant: istudque est de quo agitur hoc loco. Et diuiditur à Nauar. in septem species, vt videre est in *Enchir. cap. 17. num 283. litera B.* sed commodius diuidi potest primo in fictum, & verum seu reale.

AC FICTVM, quod etiam dicitur sicum, tanquam carens suo ad fructificandum, est cambium non in tenens, re ipsa vero mutatum velatum nomine, & specie cambij: cum non sit aliud, quàm pecuniæ permutatio secundū tempus simpliciter: seu pecuniæ præsentis pro futura, itaut temporis mora sit tota causa propter quã lucrum in eo accipiatur. Cambium autem verum seu reale, est in quo fit vera permutatio pecuniæ pro pecunia, & distinguitur. Primo, in simplex & mixtum. Simplex est, ex Molina in Cod. De acquisitionis per usuram *quest. 5.* permutatio pecuniæ pro alia pecunia dissimili statim tradenda, cui non est admixtus alius contractus, nec diuersitas alia, quam numismatum quæ permutatur. Mixtum vero, est in quo alia, quam numismatum diuersitas concurrat: ratione cuius admiscetur ei alius contractus, maxime autem venditio, locatio, & assicuratio.

Secundo, idem reale distinguitur in minutum & locale: minutum, quod & manuense dicitur, est permutatio pecuniæ præsentis cum præsentis, aut quo maiores pecuniæ pro minoribus, vel contra, permutantur: vt aureæ pro argenteis vel areis: fractæ, arratæ, dubij valoris, in paucis prouinciis recipiendæ, minoris ponderis, imparioris, ac imperfectioris materie, & omnino deteriores permutatur pro melioribus. Locale autem cambium est permutatio pecuniæ præsentis pro absenti, secundum locum: seu quod fit ex vno loco in alium. Ipsūque est triplicis generis: primum quando hic do alibi recepturus: secundum, quando hic recipio, alibi redditurus: tertium quando ego permuto pecuniam quam hic habeo cum ea quam alibi habes. Quamquam autem illud quod est primi generis, ad sicum reducere videantur Angelus *usura 1. §. 54. Tabiena usura 15. §. 3. Sylu. usura 4. quest. 9.* potius tamen cum Soto in sexto de iust. & iure *q. 10. art. 1.* reducendum esse ad locale patet: quia sicut in secundo genere campfor subit onus transferendi pecunias ex loco vbi eas accipit, ad locum vbi easdem est soluturus: sic in illo subit onus eas aduehendi ad locum vbi ipsas dat, vt petentibus cambia, habeat ibi paratas.

QVÆSTIO VI.

An cambium sit licitum.

NON esse ex natura sua illicitum, patet: quia quod est in Repub. necessarium; consentaneum est aliqua honesta ratione exerceri posse alioqui enim hominum generi & cōuictui non esset sufficienter prouitum. At cambium est in Repub. necessarium, vt constat tum ex diuerso valore numismatū, siue eiusdem siue diuersæ specie, & materie, in diuerso loco, & tempore; tum ex varia hominum indigentia, tam in eodem, quam in diuerso loco: tum ex commoditate & securitate pecuniam transferendi ex vno loco in aliū. Accedit quod ars cambiendi eadem ratione, qua mercatura, sit approbanda; vtraque enim pari ratione occupatur in mercibus: nam et si primarius vsus ad quem innētæ sunt pecuniæ, sit vt rerum venalium essent mensura: quia tamen ex constant vt certa materia, figura & signo publico; aliquando sunt meliores, aliquando deteriores, aliquando absunt, aliquando præsentis sunt, aliquando abundant, aliquando deficient, aliquando oportet eas transferre, aliquando aliunde

aduehere sicut merces: ea causa introductus est secundarius vsus, quo perinde ac merces inter se permittantur, quatenus res quaedam sunt, venduntur, aut locantur ratione materiae, vel figurae ac signi, vel ratione praesentiae, aut absentiae, vel alia de causa.

441.

Et certe commune est omnibus oneribus, etiam non aestimabilibus pretio, ut lucrum peti possit ob laborem annexum in eis obeundis, prout vsuuenire videmus Iudicibus, testibus, & Clericis in vsu suorum ministeriorum. Sed officium cambiendi habet annexum laborem; v. g. conquirendi magnam pecuniam copiam, conquisita conseruandi, faciendi rationcinia, accipiendi syngraphas, attendendi ac consumendi tempus in eo negotio: quibus adde & periculum errandi in numerandis pecuniis. Quare pro eo peti potest lucrum. Quod quantum esse debeat, ne cambium sit illicitum, intelligendum est ex legis taxatione, vel communi aestimatione peritorum: puta campforum, aut mercatorum, qui considerare debent causas ob quas vna pecunia potest pluris valere, quam alia.

Quae causae ex Nauar. in Enchir. cap. 17. num. 283. litera, I. sunt primo, diuersitas metalli; secundo, diuersitas bonitatis eiusdem metalli; tertio, diuersitas formae & ponderis; quarto, diuersitas locorum; quinto, diuersitas temporis; sexto, reprobatio monetae ex toto, vel ex parte; septimo, illius copia vel inopia; octauo, eiusdem praesentia. Quibus adde actus varios, labores, industriam, & expensas in exercendo cambio; itemque officium, onera, & obligationem campforis, certitudinem ac magnitudinem lucri cessantis, aut damni emergentis, & aliorum periculorum, si quae inde imminant; denique campforum, aut campforiorum copiam aut penuriam. Atque haec in genere de cambio. Consequenter docendum est in particulari quid de variis cambi speciebus tenere oporteat.

QVÆSTIO VII.

Quid in particulari dicendum sit de cambio sicco.

442.

DE cambio sicco inter Doctores conuenit, ipsum ex natura rei illicitum vsurariumque esse: quod Sotus expressit lib. 6. de iust. & iure quæst. 10. art. 2. Et ratio est quia ipsi exercitur exigendo lucrum ob solam temporis dilationem. Tale autem exercitium consistit in eo quod campfor nunc det pecuniam, alio tempore eas cum actuario ibi recepturus, vbi illas dat: quod est ob solam dilationem solutionis, & ratione tantum temporis (quod de se non variat pecuniam valorem) ultra sortem aliquid accipere; in quo committitur iniustitia vsuraria. De qua re videndus est Nauar. in Enchir. cap. 17. num. 283. lit. M. N. Vbi & habet Bullam Pij V. per quam istiusmodi cambium damnatur. Non est tamen negandum, quin ipsum ob diuersitatem temporum saepe iustificetur; non quidem ratione temporis, sed ratione interesse lucri cessantis, aut damni emergentis, quod concurrit cum tali tempore. Id enim patet ex communi doctrina de eodem interesse tradita in præced. lib. 23. cap. 6. & duobus sequentibus. Quidquid igitur Sotus dicat, licitum est campforem cambire maiori pretio pecuniam soluendam in proximis nundinis, si tunc minus valitura est, quam nunc valeat: sicut mutuo dans mensuram tritici, quæ nunc valet octo, soluendam eo tempore, quo valebit tantum quatuor, pacifici potest ut sibi duæ mensuræ tunc soluantur, iuxta Cap. Nauiganti, De vsuris.

443.

Cæterum contingit cambium esse siccum, quoties in eo lucrum accipitur ob solam dilationem solutionis. Deinde quando interuenit mera fictio, quod pecuniam alibi quam vbi recepta sunt, reddantur quia nulla tunc est pecuniam transportatio, nec datur aliud quam tempus, propter quod accipitur lucrum. Contingit vero talis fictio. Primo, quando nulla litera mittuntur, & finguntur mitti. Item quando mittuntur quidem, sed inanes, & quæ absque effectu referuntur eo, vnde processerunt: ut eum campfor accepit Romæ pecuniam Lugduni soluendam, vbi nec pecuniam habeat, nec aliquem qui loco ipsius soluat. Tertio, quando campfor solutioni faciendæ locum statuit, in quo campforium, nec pecunias, nec amicos nec socium, nec aliam commoditatem soluendi habiturum nouit: adeo ut is cogatur pecuni-

am ibi soluere, vbi illam accepit. Quarto, quando campfor cogit campforium ut litera mittantur ad suum correspondentem, cum campforius ipse alium habeat qui pro se soluat illic, vbi est idem correspondens. In quibus casibus vsura committitur accipiendi incrementum, quod datur in pretium transportacionis pecuniae de loco in locum, cum tunc nulla fiat talis transportatio, neque actualis, neque virtualis neque obsequium aliud quam mutui, campforio praestetur: data in qua presentia pecunia, eo absente tantummodo secundum tempus: pro quo obsequio incrementum accipere, vsurarium est. De his quæ definita habentur in ante memorata Bulla Pij V. videri possunt Nauar. in cit. nu. 283. Sotus in 6. de iust. & iure quæst. 10. art. 1. Caiet. in tomo 2. opus. tract. 7. cap. 1.

QVÆSTIO VIII.

Quid in particulari dicendum sit de cambio minuto.

HAEC quæstio querit explicationem aliquod dubiorum, quæ de istiusmodi cambio proponuntur.

PRIMUM EST. Vnde iustificetur lucrum quod campfor accipit ex tali cambio? Ad quod respondendum est, iustificari, nõ quidem ex eo, quod in illo detur pecunia pro pecunia, sicut nec in mutuo: sed ex aliis causis quæ in sequentium dubiorum explicatione proponuntur: præcipue autem ex obsequiis quæ campfor ipse impendit in utilitatem illorum qui cambium ab ipso exposcunt: talia enim merentur stipendium, pro eis quæ citra iniustitiam posse aliquid moderatum supra sortem accipi ab eo, qui in officio cambiendi constituitur ad Repub. communis Doctorum sententia est, ut post Sylu. vsura 4. quæst. 7. habet Couar. in collatione veterum numismatum c. 7. n. 4. & expressit Nauar. in Enchir. c. 17. n. 283. lit. D.

Immo posse etiam à priuato, nisi aliunde sit legitimum impedimentum, tenent tum iidem tres in iisdem locis, tum etiam Angelus vsura 1. §. 52. Rosell. vsura 6. n. 6. Sot. lib. 6. de iust. & iure quæst. 9. art. vni. o. concl. 2. vbi Caietanum contra sententiam in citato cap. primo & sequenti 6. ex eo reprehendit, quod si talis cambio sit de se licita, ut cum cæteris Caiet. ipse fatetur, nulla sit ratio cur etiam priuatum non liceat eam exercere. Eamque communem sententiam esse aliis adhuc citatis notat Lud. Molin. de iust. & iure tract. 2. disp. 399. §. Dubium est. Verumtamen si tale quid à Magistratu interdiceretur priuatis, peccatum esset contrauenire, cum obligatione ad restitutionem: ut in sequentem conclud. 3. idem Sotus habet. Cui non videtur quoad obligationem ad restitutionem assentiendum esse (nisi forte in penam lex redderet incapacem ad lucrum in eo factum sibi reinendum) quandoquidem contraueniens, nec Reipub. nec campforio damnum infert, cum, ut supponimus, non accipiat plus quàm ei sit debitum, in stipendiū, ex communi priorū aestimatione iustū.

In qua aestimatione notandum est minus deberi illi, quam campfori à Repub. instituto, cui ex officio plura incumbunt onera; & præsertim, quod tanquam depositarius teneatur in gratiam campforiorum apud se habere, & custodire multas ac varias pecunias. Notandum est quoque (ex Sylu. in citata quæstione 7. ver. 3. Rosella loco ante notato, & Gabr. in 4. dist. 15. quæst. 11. dub. 12.) priuatum, si ex huiusmodi cambio nullum interesse patiatur, vel periculum notabile, nec magnam iacturam temporis faciat in numerando, nec meliorem monetam det quam accipiat, nec cambiendi onus ferat obligatus ex iniustitia illud obire, nihil lucrari possit; cum ratio desit propter quam ei liceat lucrari; vnde quod lanus, caupo, aut alius abundans minuta pecunia, cum ei offerret aureus nummus pro ea permutandus (quæ tumulus malit aurum habere, quam talem pecuniam) aliquid accipit: nec à peccato, nec ab obligatione restituendi excusatur, ut ibidem expressit Gabriel. Excipit nisi mere liberaliter datum sit, ut fieri potest ex honestate.

SECUNDUM DUBIUM EST. An licitum sit lucrum, quod campfor facit dando pro moneta, quæ non currit hic vbi cambit, aut certe minus valet, quam in alia regione, vbi poterit illam distrahere? Ad quod, per r. a. l. r. a. Medina Cod. de acquisitionis per vsuram quæst. 7. sub finem, & à Caiet. in supra cit. opus. 7. cap. 6. respondendum est affirmatiue, postquam quod ferretur pretium pro quo talis pecunia currit vbi

fit cam-

fit cambium, nec minus detur quam ipsa valet, quoad materiam ex qua constat. Probatur, quia in eo nulla datur iniustitia, quandoquidem de facto est venditio quadam, in qua ex vna parte pecunia data accipitur vt res, & quasi merx quaedam: & ex alia, pecunia redditur, quae fit pretium iustum, saltem pium seu iustum. Quod si ea esset infra iustum pretium iustum, quo deberet prior pecunia aestimari, iniustitia committeretur, & consequenter daretur obligatio ad restitutionem.

TERTIUM DVBIUM EST. Vtrum liceat campfori hac cambij specie ventri, aliquando in maiori valore computare pecuniam, quam taxatus fuerit quando cussa est nec intere talis taxatio mutuata fuerit auctoritate publica.

447. Dicendum est primo, quod si ex consuetudine, aut alia legitima de causa, pecuniae valor qui praescriptus est a Principe, non sit ita stabilis ac fixus, quin pro ipsarum, aut ipsas quarentium multitudine, vel paucitate crescat, & decrescat ad instar mercium non taxatarum lege (sicut videmus vsuenerit in Gallicis scutis aureis, quorum taxatio quidem est 60. solidorum: sit tamen vt valeant, aliquando 64. solidos; aliquando etiam plures iuxta variationem ipsorum, & alias circumstantias occurrentes) tunc nulli dubium esse quin campfor licite possit talem pecuniam iuxta incrementum currens computare: quandoquidem pecunia eiusmodi non habet lege statutum valorem stabilem ac fixum: sed variabilem pro varia ratione circumstantiarum.

Dicendum est secundo, quod si valor pecuniae taxatus auctoritate seu ordinatione publica firmus sit, vt plerumque solet, tunc etiam ratione lucri cessantis, campforem ultra illum aliquid accipere posse: nempe si paratam haberet aliquam monetam transportandam ad eum locum vbi ea plus valeat aut moneta quam pro aureis recipit, non currat in regno in quo empturus est merces, itaut impediatur ab emendo (vnde lucrum ei cessabit) aut certe emere non possit nisi amissa parte valoris suarum monetarum. In quibus casibus praemonito campforio, potest campfor pro commutatione talis monetae, tantum accipere quanti aestimari debet interesse quod inde patitur: siue damni emergentis, siue lucri cessantis; nam cum licitum sit in mutuo, quod omnes concedunt, non autem in cambio seruare se indemnem, nulla ratio reddi potest.

448. Dicendum est tertio, quod si pecunia quam petis a campfore, ratione materiae, tunc temporis plus valeat, quam sit taxa definita Principis lege, aut communi patriae consuetudine: non satis constare an liceat campfori aliquid amplius capere, nimirum quantum eadem pecunia ratione materiae plus valet. De qua Medina quidem in Cod. De acquisitione per usum q. 7. contendit, quod quamdiu publica taxatio monetae vim habet, nec fas sit plus accipere quam taxatum fuerit ipsam valere, quantumcumque ex materia vt ex auro pretiosior sit, quam alia in eodem valore ordinarie currentes: atque adeo aptior sit ad sanitatem, & ad alias commoditates. Rationem reddit: quia tunc cum monetae valor per legem, vel communem patriae consuetudinem taxatur, habetur quoque ratio eiusmodi commoditatum.

Sotus vero in lib. 6. De iust. & iure quest. 9. art. vnico conel. 1. Sylva vsua. 4. quest. 3. Couar. in collatione veterum numismatum, cap. 7. numer. 3. contra sentiunt, & merito, quia ceteris paribus metallum praestantius, & ad plures vsus accommodatius ex se pluris aestimatur, neque suam illam qualitatem amittit ex eo, quod sit signatum, & rationem monetae habeat. Quare quoties in aliquo loco, pro auri frusto quod signatum non esset, nec monetae rationem haberet, acciperetur incrementum pretij ultra illud quod pro moneta eiusdem ponderis, lege taxatum est, licite quoque idem incrementum acciperetur pro moneta illius ponderis & bonitatis. Neque enim aequitas patitur, vt materia monetae, ex eo quod sit signata signo publico, inferioris valoris sit, quam alio qui ipsa sit in se, & quam alia ei in pondere & qualitate similis, censetur esse, neque eam fuisse mentem legislatoris credendum est.

449. Ad rationem autem pro Medina factam, respondetur: Principem cum determinat valorem nummorum, non intendere taxationem illorum facere secundum omnem rationem illorum, & quoad omnem vsu quem habere possunt: sed solum secundum rationem formalem, quae est, mensuram esse rerum venalium, & solutionis debitorum. Pro quo facit quod videamus aureis nummis eiusdem speciei (non obstante quod aliorum materia melior sit, & aliorum deterior) auctoritate Principis constitutum esse parem valorem seruandum in facienda solutione mercium & debitorum. Secundum rationem vero ipsorum materialem, seu ratione conditionum quas habent ex materia, puta ratione puritatis, vel raritatis, vel commoditatis, vel antiquitatis, vel figurae, non sunt taxati: sed relicti sunt vulgari aestimationi; qua sicut materia excellentior non redacta in monetam continuo crescit in valore; ita & materia monetae, quae est illi omnino similis. Vnde fit vt tunc cesset vis legis impediens ascendere in pretio talis monetae; quia nimirum valor illius taxatus non fuit tanquam rei cuiusdam, sed tanquam pecuniae mensurae rerum venalium, & solutionis debitorum.

Quantum tamen non grauate concesserim Medinae, quod si in pecuniis eiusdem metalli & signi, modica tantum diuersitas sit in natura, quoad puritatem metalli; aut si materia melioris monetae non excedat pretium eidem monetae a lege taxatum: tunc legem aequale pretium vtrique monetae constituentem, seruandam esse tanquam iustam: quia non est consentaneum, vt ob quantumcumque rerum modicam varietatem lex varietur: alioqui de rebus humanis, quarum tanta est inconstantia, nulla certa lex dari posset. Aduerte vero obiter, non reprehendi tanquam illicitum, quod aestimatio nummorum crescat supra taxam Principis, ex appetitione & vsu vulgi (Principe ipso non contradicente) propter materiae puritatem, vel pondus, vel quia in locis vicinis pluris aestimantur.

POSTREMUM DVBIUM EST. An si oeconomus aut procurator, vel alius qui a domino accepit pecunias ad aliquid emendum, vel ad debitum soluendum, vel pro aliqua fabrica, eas cum aliis hoc genere cambij permittit lucrum accipiendo; an inquam possit licite id ipsum lucrum sibi referre? De quo plenius Molina in vit. tract. 2. disp. 402. Tenendum autem est, quod possit; quia tale lucrum est ex ipsius industria, labore, & opera. Neque obest esse ex aliena pecunia, iuxta legem. Si ex ea, Cod. De rei vindicatione: nec quod destinata ad solutionem creditori faciendam: quia talis species pecuniae non erat ei debita, & in alia soluitur ei sufficienter. Si tamen ea fuerit mens domini, vt suo creditori illa species pecuniae traderetur ad gratificandum ei, dandamque occasionem lucrandi: & peccaret tunc oeconomus, & teneretur refarcire damnum lucri cessantis, si quod creditor inde accepit.

450.

CAPVT XXXIV.

De Cambio locali, & a nundinis ad nundinas.

SVMMARIVM.

- 451 Vary modi cambij localis.
- 452 Licitum est lucrum ex cambio, quo suscipitur onus pecuniam acceptam transportandi in alium locum.
- 453 Quod verum est, etiamsi transportatio sit tantum virtualis.
- 454 Quod sit iustum pretium in eiusmodi cambio.
- 455 Cum campfor illud capere possit, non obstat quod talis pecunia egeat.
- 456 Licitum est cambium in quo campfor dat pecuniam, vt alibi recipiat.
- 457 Quod praecedat quantumcumque pecuniam acceptam non transferat alio.
- 458 Refutatio eorum quae obijci possunt in contrarium.
- 459 Malae fides, siue campforis, siue campforum in tali casu, inducit obligationem ad restitutionem.
- 460 Explicatio dubij, an sit licitum lucrum in cambio locali, cum campfor et pecunia in loco ad quem debet pecuniam a campforio acceptam transmittere.
- 461 Quid venendum sit de cambio locali; quando siue lege, siue consuetudine, in vno loco plus valoris taxatum est pecuniae, quam in alio.